

Statsminister Per Bortens tale ved
åpningen av Skinnsentret 19. juni 1968.

For noen dager siden hadde jeg gleden av å være til-
stede ved innvielsen av et annet nyanlegg, et aluminiumsverk
- og på flyet tilbake til Oslo - over fjell og fjord - tenkte
jeg slik som mange sikkert har gjort før meg og forhåpentligvis
mange også vil gjøre etterpå: Du verden for en utfordring
det innebærer å bo og bygge i dette landet! Her ligger ingen-
ting ferdig. Tvertimot, en barsk natur forsøker ofte å holde
litt igjen og stille oss overfor ekstra store prøvelser før
vi eventuelt når de mål vi har satt oss.

Vi kjenner ikke til hvilke mål de ^{personer} hadde som først
begynte å prøve seg fram med pelsdyravl her i landet - i
Rogaland, i Østfold, på Vestlandet og i Trøndelag. Også de

- 2 -

fikk nok i høy grad erkjenne at det å drive gjennom noe nytt,
det innebærer at man må gjennom mange prøvelser og bli stilt
overfor mange utfordringer, av naturgitt og annen karakter.
Dersom disse menn hadde hatt anledning til å være til stede
her i huset i dag, så ville de også - på mer enn en måte -
fått bekreftet det de kanskje allerede visste: At den som er
villig til å gjennomleve prøvelsene og ta opp utfordringen -
han vil sette spor etter seg.

Og her har jeg lyst til å dvele ved en problemstilling
som vi nesten dagstøtt møter, mer eller mindre klart formulert:
Hva er det egentlig som skaper vekst, arbeidsplasser, velstand?
Hva er det som ligger til grunn for det som vi med et upresist
uttrykk kaller "økonomisk og sosial framgang"? Jeg tror at

uansett hvordan og i hvor stor grad myndighetene legger forholdene til rette - som det heter, og uansett hvordan de naturgitte forhold er - så vil det på lenger sikt bli et spørsmål om menneskelige kvaliteter. Det blir et spørsmål om å være flink nok, for å si det enkelt.

Ikke mer enn 10-15 år etter at pelsdyravlens grunnlegger - Charles Dalton i Kanada - hadde oppnådd en rimelig grad av stabilitet i sitt avlsarbeid, ble de første sølvrevpar importert til Norge. Og bare et par år etter at minkavlen hadde tatt form som næringsvei i USA, ble det første dyr tatt hjem til Norge. I dag er situasjonen den at Norge har 10 prosent av verdensproduksjonen av mink, og pelsdyrnæringens totale produksjonsverdi er som formannen nevnte på over 200 mill.kr. årlig - hvorav 95 prosent går til eksport. Jeg repeterer

disse tall for å skissere en utvikling - en innstilling og en utvikling.

Dette at Norge var tidlig ute som pelsdyrnasjon er i og for seg bemerkelsesverdig nok. Men det å være tidlig ute vil også stille ekstra store krav til tilpassingsevne, nytenkning og fornyelse. Vi må nå kunne slå fast at denne fornyelse har pelsdyrnæringens folk maktet, og det har de gjort i skarp konkurranse på verdensmarkedene - hvor en rekke særdeles uberegnelige faktorer gjør seg gjeldende: Svingende konjunkturer, internasjonale betalings- og valutaforhold, handelspolitiske problemer, og sist men ikke minst kvinnens varierende oppfatninger av hva som er pent, hva som er mote.

Jeg vil ikke unnlate å peke på formannens opplysning at om denne næring siden 1929 har tilført vårt land eksportinn-

tekter på ca. 2 milliarder kroner. Dette har naturligvis vært et kjærkomment bidrag til vår valutabalanse. Men det er også uten videre klart at det har gitt betydelige inntekter for selve næringsutøverne land og strand rundt, gjennom skiftende tider. Det blir mange, mange dagsverk det, slik sett.

De personer som i sin tid tok opp pelsdyravlen her i landet, og de som senere skapte det økonomiske og organisasjonsmessige fundament for næringen - har krav på å bli husket på en dag som denne. Ikke bare for sin innsats for sin næring, men like mye for det som de derigjennom ytet til samfunnet, til fellesskapet. Disse ^{personer} løste, ^{de} problemer som hadde relevans i deres tid. De formulerte de problemstillinger som krevde et svar på det stadium av utviklingen. De la et grunnlag som både næringen og samfunnet for øvrig nyter godt. Gjennom den organisasjon de skapte, sikret de næringens enkelte utøvere mot tap ved tilfeldige markedsmessige svingninger. Pelsdyr-folket løste sine omsetningsspørsmål på en måte som avtvinger stor respekt.

er like Utfordringene er neppe mindre i dag, motens luner uberegnelige som før. Konkurransen er vel minst like skarp. Innsatsen er vel heller større - ofte. Problemene har fått ny karakter og nye dimensjoner. Oppgavene er legio. Jeg ønsker Norsk Pelsdyrslag til lykke med løsningen av disse oppgaver, til gagn for den enkelte utøver, for næringen og for samfunnet. Og jeg vil med dette erklære Skinnsentret for åpnet og tar meg den ære å gratulere husbonds-folket med nyanlegget.